

NIJE SVE TAKO CRNO Sjajna mlada glumica gotovo je rasplakala gradskog vijećnika buldožera i zakotrljala se fantastična priča

U Splitu domsku djecu neće više kad navršše 18 šutnuti na ulicu!

Trebao je to biti diplomski rad sjajne mlade glumice, ali se nakon dvije godine rada izrodio u sjajnu predstavu 'Domaši', koja je na koncu ubrala i Nagradu hrvatskog glumišta, svojevrsnog domaćeg kazališnog Oscara. **Ana Marija Veselčić** nije imala pojma tko je splitski gradski vijećnik **Ante Zoričić**, niti je on imao pojma što će točno vidjeti kad se prvi put zavalio u fotelju i počeo gledati ovu monodramu. Na koncu je glumica postala inspiracija, a vijećnik buldožer koji je na svojim leđima iznio jednu od ljepših i vedrijih splitskih priča novijeg doba, piše [T-portal](#).

'Iz naše rupe izideš kad imaš osamnaest. Meni je to baš smiješno. U ponoć ti bude rođendan, dobiješ svoje papire, spakiraš stvari i ideš biti samostalan', kaže Lela, lik Ane Marije u 'Domašima', opisujući rastanak od okruženja koje ni dotad nije bio baš nešto. Predstava se naime bavi životom u domu za napuštenu djecu, a autorica ju je napisala iz vlastitog iskustva - potpuno se ogolila i opisala kako je otrgnuta iz obitelji, kako je provela godine do punoljetnosti, kako izgledaju traumatična iskustva domske djece, njihove obaveze i traume, noćne more i veselja.

I kako izgleda kad te sa osamnaest - ili s dvadeset i jednom godinom ukoliko studiraš, a to je bio njen slučaj - izbace iz doma ili stambene zajednice na ulicu. Valjda se računa da si dovoljno sposoban da doslovno preko noći postaneš samostalan i odgovoran, a uz to još i uspješna osoba u zemlji u kojoj samostalnost, odgovornost i sposobnost zapravo nikada nisu bili garancija za uspjeh.

Anamarija Veselčić ipak je uspjela. Na koncu, nikad u životu nije se prepuštala stihiji: još u domu Sveta Ana u Vinkovcima bila je baš uzorna, pohađala je školu stranih jezika, svirala instrumente, završila medicinsku školu. Potom se preselila u Split - u taj grad i uz to more o kojemu je maštala - i ondje upisala Umjetničku akademiju, dvije godine boravila u stambenoj zajednici s još nekoliko štíćenika, počela konobariti i zarađivati prve pare, diplomirala, unajmila stan, napokon se počela baviti glumom i odmah počela osvajati nagrade. Trenutno je u Gradskom kazalištu lutaka.

Anamarija Veselčić ipak je uspjela, to je njena autentična priča. Ali mnogi nisu.

'Iz naše rupe izideš kad imaš osamnaest. Meni je to baš smiješno. U ponoć ti bude rođendan, dobiješ svoje papire, spakiraš stvari i ideš biti samostalan', rečenica je koja je odzvanjala u glavi splitskog gradskog vijećnika Ante Zoričića. Rečenica iz predstave koju je pogledao četiri puta i na koju je svaki put, kaže, 'skoro zaplakao'. A kad jedan ozbiljan muškarac kaže da je 'skoro zaplakao', možete biti sigurni da se u mraku dvorane ipak otela pokoja suza.

'Jest, pogodila me ta strašna mlada glumica. Uspjela je publiku šest ili sedam puta dovesti do ruba suza i taman kad trebaš zaplakati, ona ubaci nekakvu šalu koja te okrene na smijeh. Gorko, ali opet slatko. Jesam, u sebi sam pomislio da barem djeca iz splitskog doma više nikada neće proživljavati ove strahove', kaže Zoričić.

Nećemo se zamarati predstavljajući njega i opisujući njegov politički profil, ali registrirat ćemo podatak da je u Gradsko vijeće Splita ušao kao nezavisni vijećnik na listi **Kerumova** HGS-a, a onda u ključnim trenucima zatezao do krajnjih granica te levitirao između vlasti i oporbe u neobičnoj, ali iskrenoj pozi otvoreno ucjenjujući i lobirajući za svoje projekte. Od planirana četiri zasad ih je izvukao dva i pol, skoro pa tri, ali nema sumnje da će skor na koncu biti stopostotan.

Prvi projekt je veliki hospicij koji se upravo gradi i koji će starijim Splićanima u suton života omogućiti ugodnije zadnje dane i dostojanstveno umiranje. Drugi je golem prostor za udrugu Anđeli, koja okuplja roditelje djece s najtežim tjelesnim invaliditetom i teškoćama u razvoju, a oko njega upravo traju danonoćni pregovori i gase se požari. Treći je azil za životinje, za koji se upravo traži lokacija.

A četvrti projekt, o kojemu ćemo ovdje nešto podrobnije, odnosi se na derutnu zgradicu smještenu usred splitske četvrti Blatine. Zgodno je nazvan Četiri palme, po stablima strateški raspoređenima oko njega, a ovojtvjednom jednoglasnom odlukom Gradskog vijeća Splita priča je napokon zaključena: ondje će se nalaziti sedam stanova za smještaj štíćenika domova koje se dosad s navršenih 18 ili 21 godinu šutalo na ulicu.

Laički rečeno, dobit će još tri do pet godina za prelazak na tržišne uvjete života.

'Imao sam sportski centar blizu Doma Maestral, pa su svakodnevno djeca dolazila i boravila u tom prostoru. Neki od njih bi poslije izlaska iz doma bili smješteni u stanu kojim je dom raspolagao, ali neki ne. O jednom takvom momku brinuli su se moji prijatelji jer je iz doma izašao na ulicu doslovno s ruksakom na ramenima: spavao je šest mjeseci u jednoj prostoriji u sportskom centru, osigurali su mu iksicu da se hrani u studentskoj menzi, davali mu robu i novac, vodili ga kod sebe kući na ručak. S vremenom su mu pomogli pronaći posao. Shvatio sam da moramo sustavno riješiti njihove probleme, umjesto da ovisе o sreći ili milosrđu pojedinaca', govori vijećnik Zoričić za [T-portal](#).

Svi su pratili njegovu borbu za Četiri palme, koja se mahom odvijala u političkim vodama, i trebalo je dosta kombinatorike da bi se stvar okončala pljeskom svih gradskih vijećnika. U međuvremenu su gradske službe odradile svoj dio posla, a sjajna Razvojna agencija Split dovukla 4,4 milijuna kuna europskog novca, tri četvrtine cijele investicije. Sada preostaje samo još završiti fizički, građevinski dio, a to znači da je stvar zapravo riješena. Za nekih godinu dana prvi 'domaši' će se useliti.

I umjesto tristo ili četiristo eura najamnine za skupe splitske stanove, ovdje će svakog mjeseca ostavljati točno stotinu - ali kao neku vrstu kaucije, garancije da će se držati kućnog reda i da neće biti veće štete. Za tri ili pet godina, kada budu spremni odlepršati iz gnijezda, sav taj novac vratit će im se, pa bi porinuće u realni život trebalo ići glatko i bez većeg stresa - sasvim suprotno od onoga 'napuniš osamnaest, dobiješ papire, spremiš stvari i ideš biti samostalan', kako opisuje Lela u 'Domašima'.

'Je l' to stvarno tako? Ajmeeee, pa famozno!' razveselila se Ana Marija Veselčić kad su joj objasnili kakav je efekt izazvala njena predstava. Odmah je zgrabila telefon i nazvala uvaženog vijećnika Zoričića, pa su zajedno pretresli dojmove i jedno drugome komplimentirali. Nismo sigurni, ali čini nam se da smo na obje strane žice osjetili emocije, opet je bila ona situacija da se 'skoro zaplakalo'.

'Ta su djeca i dalje stigmatizirana - ili ih društvo ne primjećuje ili sažaljeva. A svi su oni samo klinici sa snovima o ljepšem životu. To što su izdvojena iz vlastitih obitelji ne čini ih drugačijima, pogotovo ne gorima od drugih. Ona žele poštovanje, a ne suze', govori Ana Marija.

Ona se već sasvim dobro snašla, osamostalila i uspjela u životu. I to baš u Splitu i pokraj tog mora, o kojemu je maštala u tim pustim i turobnim nedjeljama u domu u Vinkovcima. Nedjeljama koje su - a dobro to zna svaki domaš - obiteljski, a samim time i nekako najdepresivniji dan u tjednu. I onima koji su vikend proveli u domu i onima koji su se vratili iz posjeta rodbini.

'Kad bih rekla da zavidim toj djeci koja će dobiti priliku za normalniji odlazak iz doma, možda bi se to moglo pogrešno shvatiti. Ma zavidim im, ali u onom pozitivnom smislu, dajte napišite da ne ispadnem gruba', moli nas Ana Marija, a mi se topimo i ne znamo kako na papiru objasniti da u tom glasu i tom pogledu naprosto ne može biti ni trunke bilo kakvog grijeha ili zloće.

Umjesto filozofiranja, na koncu teksta stavit ćemo neskrivenu i drsku reklamu: pogledajte, ljudi, 'Domaše' kad vam budu igrali negdje u blizini. Em se radi o dobrom teatru, em o autentičnom životu, piše [T-portal](#).